

PUO YA BOPHATLALATSI BA DITABA

BA HANGHANG

SARS E FANA KA TLHAKISETSO DIQOSONG TSE MABAPI LE PHUMANTSHO YA DILAESENSE TSA MAFURA A DIFOFANE

Tshwane, 29 Pudungwana 2025 - Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS) di hlokometse atikile e phatlaladitsweng lesedinyaneng la News24 eo sehlooho sa yona e leng "East London airport down to one day's jet fuel amid SARS licencing crisis" / "Boemafofane ba East London bo setse feela ka mafura a difofane a letsatsi le le leng ka lebaka la koduwa ya phumantsho ya dilaesense ya SARS". Atikile ena, ebang o e shebisisa, e leka ho beha SARS molato wa ditiehisso tsa phumantsho ya dilaesense tsa dibaka tsa poloko ya mafura a difofane mane Durban le East London.

Ha ho koduwa ya phumantsho ya dilaesense SARS. Ka la 14 Mphalane 2024, Khomishenara ya SARS Edward Kieswetter, ka sepheo sa ho qoba kgaello ya mafura maemafofaneng kaofela, o ile a fana ka tumello e ikgethang ya hore ho tliswe mafura a bofofisi le a kerosine ka hara naha ho tloha ka la 21 Mphalane 2024 ho fihlela ka la 20 Mphalane 2025. Ho ile ha fanwa ka tumello ena e ikgethang ho arabela ho sutha ho teng ka hara indasteri ya mafura, moo jwale naha e seng e le e tlisang e mafura a bofofisi le a kerosene ka hare ho naha, ka ha bohlahisi ba lehae bo theohile haholo.

Ka mora boitlamo bona le ka mora nako e batlang e le selemo, ke ditheo tse tharo feela tse entseng kopo ya ho fumantshwa dilaesense tsa ho boloka mafura. Mahareng a selemo sena, tsela ena ya tshebetso e ile ya atoloswa hape ho nnetefatsa hore ho dula ho na le phepelo e sa sitiseheng. Hodima moo, ke beng ba sethatho ba bararo ba dilaesense tsena ba ileng ba ntjhafatsa dilaesense tsa bona hape.

Le ha SARS e etsa tsohle tse matleng a yona ho nnetefatsa hore ho na le tshireletso ya phepelo ya mafura a bofofisi le kerosine, ho ntse ho le bohlokwa ho beha leihlo boemo bona ba tlhokeho ya boikobelo indastering ena, mme sena se etswa ho latela Molao wa Bolaodi ba Meedi le Dihlahiswa tsa Naha. Maqalong a Pudungwana 2025, SARS e ile ya emisa ho tliswa ha mafura ka hare ho naha le ho lebiswa ha ona dibakeng tse hlokanang dilaesense. Ba tlisang mafura ka hare ho naha ba ile ba thuswa ho fumana dilaesense tsa dibaka tsa bona. Ka la 19 Pudungwana 2025, motlisi e moholo wa mafura ka hare ho naha o ile a kenya kopo ya laesense ya ditanka tseo a neng a di sebedisa ho boloka mafura a bofofisi le kerosine. Ho ile ha sebetsanwa le laesense ena mme ya ntshuwa ka la 27 Pudungwana 2025. Motlisi enwa wa mafura ka hare hon aha ha jwale o mothating wa ho etsa kopo ya hore sebaka sena se fumane laesense.

Ka moo dintho di leng ka teng, sebaka se East London se ile sa etsa kopo ya laesense ya thomelohare ya mafura a bofofisi le kerosine empa se eso lese laesense ya pele ya sona sebaka seo, jwalokaha molao o batla. SARS ha jwale e ntse e thusa setheo

sena ho phethahatsa motjha ona, ho bapa le boitlamo ba rona ba ho nnetefatsa tshireletso ya phepele. Ho tse mabapi le Theminala ya Burgan e mane Cape Town, taba ya mafura a bofofisi a neng a hapilwe e ile ya rarollwa, mme mafura ao e ile a lokollwa ka Laboraro, 25 Pudungwana 2025. Moromedihare enwa jwale o mothating wa ho etsa kopo ya hore sebaka se fumantshwe laesense.

SARS e tlangwa ke molao ho fedisa ho se ikobele hwa melawana e laolang poloko le tshwaro ya mafura, le ho nnetefatsa hore ho na le boikamahanyo bo matla ba ditlhoko tsa phumantsho ya laesense ntle le ho nyatsa tshireletso ya phepele ya mafura a bofofisi le kerosine. Le ha polelo e ntshitsweng e mabapi le mokgatlo wa indasteri ena e tshehetsa thomo ya SARS, maikutlo a bona a hlahisa hore boikobelo e lokela ho ba taba e tlang bobeding ka mora tshireletso ya phepele ya mafura.

SARS e ananela tema ya bohlokwa e kgathwang ke indasteri ya mafura phepelelong ya mafura a bofofisi le kerosine maemafofaneng ohle a maholo, mme ka lebaka la sena, SARS e ananela bohlokwa ba phumaneho ya mafura ka nako ena ya sehla sa sehlohlolo sa maeto. Le ha ho le jwalo, boikobelo ba melawana ya bolaodi ba meedi le dihlahiswa tsa naha ditshehetsong tseo, ho bohlokwa ho nnetefatsa tshebetso e molaong. SARS e na le leano la tshebetso le sa mamelleng ho se ikobele mme phapoho efe kapa efe e kgahlano le thomo ya yona e ka sehloohong, ho akareditswe le mosebetsi wa yona wa ho tlisa tekano lepatlelong lena. Hwa bohlokwa, ho se ikobele hona ho beha kotsing lethathama la phepele mme hona ho ka ba le ditlamorao tse mpehadi polokehong ya setjhaba le ya ikhonomi.

SARS e batla ho hopotsa indasteri ya mafura hape hore tshebetso ya yona e akaretsa botsamaisi, poloko, thomelohare le kabo ya mafura a bofofisi le kerosine le ho hlokomela le ho nnetefatsa boikobelo ba tse latelang:

1. **Thibelo ya dithoto tse angwang ke dilevi:** Mafura a bofofisi le kerosine a rometsweng ka hare ho naha a tlameha ho bolokwa ka ho kgetheha ka hara Dibaka tse Ikgethang tsa Poloko (SOS) tse nang le laesense, mme tsena di lokela ho ikamahanya le ditataiso tsa molao tse mabapi le motsamao.
2. **Boingodiso le boikobelo:** Ditheo tsohle tse tsamaisang le tse abang mafura a bofofisi le kerosine di tlameha ho nnetefatsa hore di ngodisitswe ka nepo le SARS, e leng sa bohlokwa polokong ya boikobelo le polokong e nepahetseng ya direkoto.
3. **Karohanyo ya ditransekshene:** Ditlelaente di tlameha ho ba le poloko e ka thoko ya ditransekshene tsa mafura a bofofisi le kerosine a fumanweng ka ntle ho naha le a fumanweng ka hare ho naha ho bebofatsa boikobelo.
4. **Motswako o dipeiping:** Ho hlokeha poloko e nepahetseng ya ditokomane tsa metswako efe kapa efe e dipeiping, moo ditlelaente di tla jarang boikarabelo ba ditokiso tse etswang ditsebahatsong.

Khomishenara ya SARS Mong. Edward Kieswetter o itse: "SARS e dutse e ikemiseditse ho ba le dipuisano tse bonaletsang le tshwaro e potlakileng ya merero ya boikobelo ha ka lehlakoreng le leng ho ntse ho nnetefatswa botshepehi ba metjha

ya rona. Ke kgothaletsa bakgathatema indastering ya mafura ho sebetsa ka katamelo le SARS le ho qoba diphephetso tse sa hlokeheng ho nnetefatsa hore motsamao ofe kapa ofe wa mafura o ikamahanya le melawana yohle e amehang, ho akareditswe le Molao wa Bolaodi ba Meedi le Dihlahiswa tsa Naha wa 91 wa 1964".

Ho fumana lesedi le fetang lena, ikopanye le SARSMedia@sars.gov.za.